

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 701
van **LORIN PARYS**
datum: 4 juni 2021

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Daderhulp bij seksueel overschrijdend gedrag - Stand van zaken

Begin juni werd het trieste nieuws naar buiten gebracht dat een meisje van 14 jaar in de omgeving van Gent uit het leven was gestapt nadat de beelden van haar groepsverkrachting op het internet circuleerden. De feiten kwamen pas na twee weken aan het licht. Aan de hand van de beelden kon de politie vijf daders identificeren: drie minderjarigen, waarvan de jongste 14 jaar oud was en de twee andere jongens 16 jaar, en twee meerderjarigen van 18 en 19 jaar.

De daders zijn aangehouden en verblijven in de cel of in een gesloten instelling. Naast hun straf moet er echter ook aandacht zijn voor daderhulp. Dadertherapie vormt immers de beste manier om herval te voorkomen. Experts die werkzaam zijn bij Iter, een centrum voor preventie, begeleiding en behandeling van seksueel grensoverschrijdend gedrag, geven aan dat de eerste zes maanden cruciaal zijn om in te grijpen. In Oost-Vlaanderen zou er echter momenteel een opnamestop zijn voor plegers wegens een tekort aan middelen. Het zou op dit moment niet mogelijk zijn om minderjarige plegers een gespecialiseerd aanbod aan te bieden, omdat er geen zicht is op een startdatum.

Dat is schrijnend nieuws, zeker gezien het hoge aantal klachten van seksuele uitbuiting bij Child Focus en het hoge aantal meldingen bij de politie. Per week zouden er zo'n vier groepsverkrachtingen worden aangegeven. Daarnaast zou het merendeel van de slachtoffers nooit aangifte doen.

1. Is de minister op de hoogte van de situatie bij de hulpverlening in Oost-Vlaanderen? Zijn er nog andere centra voor daderhulp waar een opnamestop is of dreigt? Welke stappen zal de minister ondernemen om de problematiek te verhelpen?
2. Kan de minister een overzicht geven van het aantal meerderjarige daders die hulp kregen in de laatste 5 jaar? Graag een overzicht per jaar, per centrum, of het ambulante dan wel residentiële hulp was, hoe de persoon in kwestie bij het centrum terechtkwam (doorverwijzing of vrijwillig), hoe lang een persoon moet wachten op een eerste gesprek en, indien bekend, de leeftijd en het geslacht van de dader.
3. Kan de minister een overzicht geven van het aantal minderjarige daders die hulp kregen in de laatste 5 jaar? Graag een overzicht per jaar, per centrum, of het ambulante dan wel residentiële hulp was, hoe de persoon in kwestie bij het centrum terechtkwam (doorverwijzing of vrijwillig), hoe lang een persoon moet wachten op een eerste gesprek en, indien bekend, de leeftijd en het geslacht van de dader.

ANTWOORD

op vraag nr. 701 van 4 juni 2021

van **LORIN PARYS**

1. Binnenkort gaat een onderzoek van start binnen het Steunpunt WVG dat het bestaande hulpverleningslandschap inzake hulp- en dienstverlening aan plegers en potentiële plegers van seksueel grensoverschrijdend gedrag zal evalueren. Dit onderzoek zal zicht richten op minderjarige en meerderjarige potentiële plegers, zedenplegers die nog niet in aanraking kwamen met gerechtelijke instanties (minderjarigen en meerderjarigen) en ex-gedetineerde zedenplegers die de gevangenis verlaten zonder voorwaarden en dus niet opgevolgd worden. Op basis van dit onderzoek, wil ik nagaan waar de lacunes zitten en op welke manier dit aanbod best georganiseerd wordt.

Amfora onderzoekt op dit moment op welke manier ze een gecoördineerde instroom voor minderjarige plegers kan blijven organiseren, evenals een groepsaanbod voor minderjarigen.

2. Binnen de centra voor algemeen welzijnswerk (CAW) zijn er teams werkzaam die ambulante begeleiding bieden aan daders van seksueel geweld. Dit maakt deel uit van de erkenning van een aantal CAW en is verbonden aan de volgende sectorale doelstelling uit het besluit van de Vlaamse Regering betreffende het algemeen welzijnswerk:

"één centrum per provincie, waarbij één centrum voor de provincie Vlaams-Brabant en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad samen, zorgt samen met andere relevante voorzieningen voor de integrale psychosociale begeleiding van minderjarige en meerderjarige plegers van seksueel misbruik, met het oog op hun persoonlijke ontwikkeling en (re-)integratie in de samenleving, waarbij er voortdurend aandacht is voor de context en het slachtofferperspectief, om herhaling van het seksueel misbruik te voorkomen;"

Deze begeleidingen gebeuren steeds op basis van vrijwilligheid.

Daarnaast ontvangen de CAW subsidies vanuit mijn collega-minister, bevoegd voor Justitie en Handhaving, voor de uitvoering van de volgende projecten: (1) de Leerprojecten voor Daders van Seksueel Geweld (LDSG), (2) Slachtoffer-in-Beeld en (3) Dader-in-Zicht. Het gaat om gerechtelijk opgelegde hulp.

Hieronder vindt u de beschikbare cijfers vanuit CAW De Kempen, CAW Limburg, CAW Oost-Vlaanderen en CAW Zuid-West-Vlaanderen. We beschikken niet over actuele informatie i.v.m. de wachttijden.

BEGELEIDING HSD (unieke cliënten in casus met module dader-plegerschap)									
aantal begeleidingen plegers binnen HSD									
	2020	2019	2018						
CAW De Kempen	32	29	33						
CAW Limburg	87	77	89						

CAW Oost-Vlaanderen	35	31	15						
CAW Zuid-West-Vlaanderen	89	105	87						
Totaal	243	242	215						
volgens leeftijd									
	2020								
	0 - 11 jaar	12 - 17 jaar	18 - 25 jaar	26 - 59 jaar	60+	Onbekend	Totaal		
CAW De Kempen		0	5	16	7		22		
CAW Limburg		9	10	56	12		87		
CAW Oost-Vlaanderen		4	5	23	2	1	35		
CAW Zuid-West-Vlaanderen			7	75	19		101		
Totaal		13	27	170	40	1	245		
	2019								
	0 - 11 jaar	12 - 17 jaar	18 - 25 jaar	26 - 59 jaar	60+	Onbekend	Totaal		
CAW De Kempen		1	4	19	4	1	24		
CAW Limburg		5	7	49	14	2	77		
CAW Oost-Vlaanderen	1	3	7	20			31		
CAW Zuid-West-Vlaanderen			8	78	19		105		
Totaal	1	9	26	166	37	3	237		
	2018								
	0 - 11 jaar	12 - 17 jaar	18 - 25 jaar	26 - 59 jaar	60+	Onbekend	Totaal		
CAW De Kempen		2	3	22	6		24		
CAW Limburg	1	8	16	50	14		89		
CAW Oost-Vlaanderen		1	2	12	0		15		
CAW Zuid-West-Vlaanderen		0	9	61	17	0	87		
Totaal	1	11	30	145	37	0	215		
volgens geslacht									
	2020			2019			2018		
	man	vrouw	totaal	man	vrouw	totaal	man	vrouw	totaal
CAW De Kempen	32	0	26	29	0	24	32	1	24

CAW Limburg	86	1	87	75	2	77	87	2	89
CAW Oost-Vlaanderen	35	0	35	31	0	31	15	0	15
CAW Zuid-West-Vlaanderen	100	1	101	104	1	105	86	1	87
Totaal	253	2	249	239	3	237	220	4	215
doorverwijzingen (casusniveau)									
vanuit justitie									
	2020	2019	2018						
CAW De Kempen	19	19	22						
CAW Limburg	19	20	11						
CAW Oost-Vlaanderen	47	55	59						
CAW Zuid-West-Vlaanderen	67	64	68						
Totaal	158	163	162						

Beschikbare cijfers vanuit I.T.E.R (samenwerking tussen het CGG en CAW voor de regio Brussel en Vlaams-Brabant): *overzicht van de afgelopen jaren: volwassenenteam (het gaat hier enkel om ambulante hulpverlening)*

Aantal dossiers	2020 volw	2019 volw	2018 volw	2017 volw	2016 volw
Op 1/1 al geopend	438	344	337	319	313
Aanmeldingen	387	372	297	324	310
Stop it Now- ondersteuning	15	17			
Totaal dossiers	840	733	634	643	623

- Voor wat betreft minderjarige daders zijn er binnen het private aanbod Jeugdhulp enkel cijfergegevens beschikbaar over het aantal jongeren dat bij de diensten voor herstelgerichte en constructieve afhandeling wordt aangemeld voor een leerproject seksueel grensoverschrijdend gedrag. Tot eind 2019 konden leerprojecten enkel op aanmelding van de jeugdrechter/jeugdrechtbank gebeuren, met de inwerkingtreding van het decreet betreffende het jeugddelinquentierecht op 1 september 2019 kan ook het parket aanmeldingen voor een leerproject doen.

In onderstaande tabel worden de cijfers voor de voorbije 3 jaar weergegeven. Cijfers van de voorgaande jaren werden nog niet centraal geregistreerd.

Leeftijd (in jaren)	Geslacht		Aantal unieke cliënten					Aantal unieke cliënten
			2018 SGG ¹	2019 SGG	2020 Parket SGG	JR/JRB ² SGG	2020 Totaal	
8 jaar	Mannelijk			1				1
8 jaar Totaal				1				1
11 jaar	Mannelijk			2		1	1	3
11 jaar Totaal				2		1	1	3
12 jaar	Mannelijk		2	5		2	2	9
	Vrouwelijk		1			2	2	3
12 jaar Totaal			3	5		4	4	12
13 jaar	Mannelijk		6	1	1	8	9	16
	Vrouwelijk			1		1	1	2
13 jaar Totaal			6	2	1	9	10	18
14 jaar	Mannelijk		8	11	1	10	11	30
	Vrouwelijk		3	2		2	2	7
14 jaar Totaal			11	13	1	12	13	37
15 jaar	Mannelijk		15	14	7	17	23	52
	Vrouwelijk		4	2		1	1	7
15 jaar Totaal			19	16	7	18	24	59
16 jaar	Mannelijk		16	23	2	18	20	59
	Vrouwelijk		3	2		2	2	7
16 jaar Total			19	25	2	20	22	66
17 jaar	Mannelijk		20	11	1	26	27	58
17 jaar Total			20	11	1	26	27	58
18 jaar	Mannelijk		8	5	1	5	6	19
	Vrouwelijk				1		1	1
18 jaar Total			8	5	2	5	7	20
19 jaar	Mannelijk			1		1	1	2
19 jaar Totaal				1		1	1	2
Totaal			84	81	14	96	109	268

Er zijn geen gegevens over de wachttijd, maar door de open einde financiering stijgen of dalen de middelen van de HCA-diensten naargelang het aantal aanmeldingen. In principe is er dan ook geen wachttijd, tenzij mogelijks op bepaalde piekmomenten.

Daarnaast wordt men in het andere private reguliere verblijfs- en begeleidingsaanbod Jeugdhulp geconfronteerd met daders van seksueel grensoverschrijdend gedrag. Het gaat dan om feiten die gepleegd worden of naar boven komen tijdens lopende begeleidingen. Binnen deze lopende begeleiding wordt dan waar nodig specifieke hulpverlening ingeschakeld via de beschikbare kanalen zoals bv. een Centrum

¹ Seksueel grensoverschrijdend gedrag

² Jeugdrechter/jeugdrechtbank

Geestelijke Gezondheidszorg of er wordt een klacht neergelegd waarna parket en jeugdrechter eventueel de nodige maatregelen nemen, waaronder een leerproject. Hierover bestaan geen centraal geregistreerde gegevens bij Opgroeien.